

ЗБЕРЕЖЕННЯ СЕРВІСУ ЗА УМОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЦІНИ

За словами Сергія Лозинського, директора одного із трьох фармацевтичних підприємств у складі Групи компаній «Маркет Універсал», асортимент в мережі аптек «D.S.» становить у середньому від 7 до 10 тис. найменувань.

— Ми позиціонуємо себе як мережу міських аптек для всіх категорій населення, — каже Сергій Ярославич. — Кожен аптечний заклад має широко представлені основні групи лікарських засобів, товари медичного призначення, продукцію для дітей і лікувальну косметику. Проте деякі з аптек можна вважати спеціалізованими: зокрема, чотири аптеки (у Львові, Ужгороді і Тернополі) спеціалізуються на товарах медичного призначення.

У них діють окремі відділи медичних товарів, особливістю яких є якнайповніше представлення асортиментних лінійок продукції за розмірами, кольором, модифікаціями безпосередньо на аптечних полицях, а також можливість якісних персональних консультацій клієнтів для роботи за замовленням, за каталогами різних виробників. Це медичний трикотаж, ортопедичне взуття, предмети догляду за хворими та засоби для реабілітації — візки, милиці, ходунки, тростини, тонометри, глюкометри. Такий великий діапазон вибору зручний для покупців, поза тим, зорієнтуватися в індивідуальних потребах їм допомагають провізори-консультанти, які пройшли відповідне навчання. З чималим асортиментом медичних товарів в аптечній мережі «D.S.» обізнані лікарі, тому скеровують до нас своїх пацієнтів.

Підтримуючи сучасні європейські традиції, 15 аптек мережі — як правило, у центральній частині міста та у торгових центрах — спеціалізуються на відпуску лікувальної косметики провідних світових і вітчизняних виробників. У залах працюють провізори-консультанти та представники різних косметичних марок, які допомагають обрати потрібний продукт з попередньою можливістю тестування шкіри.

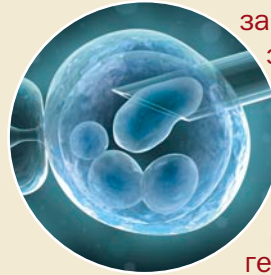
— Так склалося, що у багатьох споживачів аптеки торгової марки «D.S.» асоціюються з якісним сервісом, але й стереотипно з високими цінами, — розповідає Сергій Лозинський. — Проте вже близько двох років ми послідовно працюємо над поступовим зниженням роздрібних цін. Керівництво прийшло до розуміння, що велика аптечна мережа повинна пропонувати якісні послуги, зберігаючи при цьому доступні ціни. Як, скажімо, відомий бренд «Тойота» з гаслом «Технологічно і доступно». Елітна аптека-«бутік» на нинішній день в Україні прихильно сприйматися людьми не буде, що, зрештою, зрозуміло.

Наша модель цінової політики — формування справедливої середньоміської ціни на лікарські засоби за принципом «Бути ближче до людей». У жодному разі не демпінг. Водночас зробити ліки доступнішими покликана продумана програма лояльності клієнтів, яка передбачає знижки та накопичення додаткових балів для здешевлення ціни за дисконтними картками. І якщо раніше в аптеках «D.S.» часто можна було почути, що, мовляв, при хорошому сервісі у вас дорого, але все є, то тепер коментарі змінилися: у вас відмінне обслуговування, все є, та ще й не дорожче, ніж в інших. Цю стратегію, яка містить, здавалося б, взаємовиключаючі цілі — бути і сервісним, і доступним брендом, компанія прийняла як виклик для себе. Саме складні і цікаві завдання найбільше мотивують до невпинної роботи і розвитку, адже кожен мріє бути причетним до реалізації великої та успішної ідеї.

Лариса Дедишина

ВПЕРВЫЕ ИЗМЕНЕН ГЕНОМ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ЭМБРИОНА

Китайские ученые впервые произвели замену гена в человеческом эмбрионе*. С одной стороны, медики давно мечтали об «исправлении» дефектных генов у человека, с другой — эта работа возобновила дискуссию об этичности генетической модификации людей

Следует отметить, что в работе использовали зародыши на стадии 1–8 клеток, полученные с помощью метода искусственного оплодотворения; они содержали лишний набор хромосом, поэтому независимо от исхода эксперимента не могли дать начало новой жизни. Зародыши содержали дефектный ген бета-глобина (ген HBB, кодирующий одну из полипептидных цепей гемоглобина), который вызывает развитие такого заболевания крови, как бета-талассемия. Целью эксперимента была замена дефектного варианта гена HBB на нормальный. Для этого использовали методику редактирования генов CRISPR/Cas9, известную как система «Криспер». «Криспер» может вырезать фрагмент ДНК в живой клетке в точно намеченном месте, что позволяет исследователю вырезать какой-либо ген и вставить на его место другую последовательность ДНК. Манипуляции с генами с помощью «Криспера» уже производили на клетках взрослого человека и на зародышах животных, однако с человеческим эмбрионом подобное было проделано впервые. Несмотря на то что эксперимент китайских ученых в принципе удался, были выявлены серьезные проблемы.

В эксперименте были задействованы 86 эмбрионов на стадии оплодотворенной яйцеклетки. После введения «Криспера» и ДНК нормального гена зародыши инкубировали в течение 48 ч: за это время должна была сработать система замены гена, и зародыш должен был достичь стадии 8 клеток. Из 71 выжившего эмбриона 54 генетически протестировали. Оказалось, что только в 28 из них дефектный ген был вырезан, и лишь в нескольких произошла успешная замена дефектного гена нормальным. Авторы считают такой результат неудовлетворительным. Кроме того, было обнаружено, что «Криспер» привел к появлению мутаций во всем геноме. Эти «нецелевые» мутации могут иметь тяжелые последствия для организма, что делает метод исправления генов с помощью «Криспера» пока непригодным для применения в медицине. Авторы, правда, не отчаиваются и планируют совершенствовать свою методику.

Ряд экспертов считают, что на сегодня мир не готов к генетическим модификациям человека, нужно сделать паузу в исследованиях, провести широкую дискуссию и попытаться понять, к чему могут привести подобные вмешательства в геном человека.

*Liang P, Xu Y, Zhang X, Ding Ch et al. CRISPR/Cas9-mediated gene editing in human trippronuclear zygotes // Protein & Cell, April 2015, DOI 10.1007/s13238-015-0153-5.